

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:977

av **Staffan Danielsson och Per Lodenius (båda C)**

Körduglighet och brister i synfältet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör låta utreda Sveriges alltför stränga och fyrkantiga körkortsregler för de som ser bra men har mindre brister i sitt sidoseende (synfält), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Staffan Danielsson har i tioalet år som riksdagsledamot arbetat för att de tiotusentals eller hundratusentals personer som har mindre brister i sina synfält, varav ett antal tusen anmälts till Transportstyrelsen av läkare som har anmälningsplikt, ska kunna behålla eller ta körkort efter utvidgad uppkörning eller prov i körsimulator.

I dag ställer Transportstyrelsen de strängaste kraven i världen på de med mindre brister i sina synfält, något som det åligger läkarna att rapportera till Transportstyrelsen, medan alla de mångdubbelt fler, ofta äldre, som har samma brister men som inte gått till läkare obehindrat kör vidare utan att Transportstyrelsen bedriver någon uppsökande verksamhet alls.

Transportstyrelsen visar med detta agerande att deras stränghet mot de relativt få personer som rapporteras in inte är försvarbart.

Under decennier har några ledande personer på Transportstyrelsen tillåtit att sätta en extremt hög ribba även för de med mindre brister i sitt synfält; om dessa varit medborgare i andra länder hade de ofta fått behålla sitt körkort.

Norge har till exempel mindre trafikdödade per miljon invånare än Sverige trots att det där inte finns någon körsimulator och rejäla uppkörningsprov kan göras i hela landet. Detta vederlägger givetvis helt Transportstyrelsens linje att synfältsdrabbade ska klara extremt höga krav i omtvistade syntestmaskiner, under oerhörd stress och med huvudet fixerat, och att detta test är helt avgörande, medan körprov unikt nog förbjudits.

Tusentals människor med mindre brister i sitt synfält har på grund av Transportstyrelsens rigida stränghet fråntagits sitt körkort trots att de ser bra; detta väcker ofta desperation och trauman, företag och sommarstugor får säljas och rörelsefriheten kan begränsas mycket starkt.

Internationella forskare och ledande trafiksäkerhetsexperter och ögonläkare förstår inte vad Sverige håller på med.

Staffan Danielsson interPELLERADE dåvarande infrastrukturminister Elmsäter-Svärd i december 2012, som öppnade för att prov med körsimulator var på gång. (Norge har som sagt ingen.) KörsimulatoreN har med högt uppställda krav nyligen tagits i bruk i Linköping och drygt hälften som gjort provet har klarat kraven. Bara detta visar ju hur många som felaktigt har berövats sitt körkort under flera decennier.

Det är bra att körsimulatoreN har kommit igång, och Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) är professionella med stort kunnande, men kraven för körsimulatoreN behöver utvärderas – sannolikt har Transportstyrelsen i vanlig ordning tagit i för mycket. Sverige måste också snarast liksom andra länder tillåta utvidgade uppkörningsprov för de med mindre brister i sitt synfält.

Det är också problematiskt att provet genomförs utan möjlighet till förberedelser, att det bara får genomföras en gång och, framför allt, att det kostar runt 20 000 kronor för den enskilde. Även detta talar entydigt för att det inte räcker med ett körsimulatorprov, Sverige måste likt andra länder också tillåta uppkörning i trafik med erfarna bedömare.

Vi har motionerat i denna fråga upprepade gånger med krav på att regeringen ska låta en oberoende utredare granska Sveriges stränga och fyrkantiga regler på detta område i jämförelse med hur andra länder i Norden, EU och världen gör. Det skulle rensa luften och innebära att de många som orättmätigt, enligt vår uppfattning, berövats sina körkort, liksom de många sakkunniga som kritiserat reglerna skulle ges en möjlighet att få verkligheten belyst i ett internationellt perspektiv. Oavsett resultat vore det värdefullt att få frågan belyst, och en ansvarsfull regering borde prestigelöst kunna granska myndighetens agerande i ett internationellt perspektiv så att frågan kan avföras eller föras framåt.

Även dagens ledning på Transportstyrelsen borde ta initiativ till en sådan granskning, men bäst är att regeringen agerar eftersom Transportstyrelsen har lagt ner så mycket prestige i frågan.

Vi hoppas också att undersökande och grävande journalister på Uppdrag granskning eller Kalla fakta eller på vilka seriösa tidningar eller etermedier som helst granskar denna enligt vår åsikt skandal, som fortfarande pågår. Vi ser då på frågan på vägnar av alla de som fråntagits sina körkort och förhindrats att visa sin körduglighet i praktiska körprov, trots att de ser bra med endast mindre brister i sitt sidoseende.

S- och MP-gruppen i trafikutskottet ställde sig våren 2014 bakom Staffan Danielssons motion om att regeringen snarast skulle låta en utredare granska Sveriges regelverk i en internationell jämförelse samt beakta kritiken från trafiksäkerhetsexperter och ögonläkare i Sverige. S- och MP-gruppen förtjänar att hedras för sitt mod i denna rättvise- och rättssäkerhetsfråga och för att de lyssnat inte bara på Transportstyrelsen utan också på de många som drabbats så hårt av de unikt stränga svenska regelverken.

Våren 2016 ställde sig också Centerpartiet och Sverigedemokraterna bakom ett tillkännagivande till regeringen med anledning av Staffan Danielssons motion.

Det är vår starka förhoppning att den nya trafikministern ska tillsätta den oberoende utredare som vi föreslår. Hittills har statsrådet dock valt att liksom sina företrädare helt förlita sig på Transportstyrelsens verklighetsbild och föra vidare deras i grunden felaktiga verklighetsbild att Sverige endast tillämpar samma regler som övriga EU-länder.

Därför är det vår förhoppning att riksdagen i bred enighet kan besvara denna motion genom att ge regeringen tillkänna att denna konkreta fråga behöver granskas och utredas av en oberoende utredare.

Staffan Danielsson (C)

Per Lodenius (C)